

การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกาแฟของเกษตรกรในจังหวัดระนอง
Adoption of Coffee Production Technology by Farmers in Ranong Province

วสันต์ สุขสุวรรณ (Vasan Sukswan) * พรชุลย์ นิลวิเศษ (Pornchulee Nilvises) **

สุนันท์ สีสังข์ (Sunan Seesang)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร (2) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการผลิตกาแฟของเกษตรกร (3) การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกาแฟของเกษตรกร (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตกาแฟของเกษตรกร

ประชากรที่ศึกษาเป็นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างสินค้ากาแฟแบบครบวงจร ปี 2554 - 2555 กับสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า (1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 51.9 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 1.79 คน เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ และไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีอาชีพหลักทำสวนกาแฟ อาชีพรองทำสวนไม้ผล มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.12 คน มีพื้นที่ปลูกกาแฟเฉลี่ย 11.98 ไร่ มีประสบการณ์ในการทำสวนกาแฟเฉลี่ย 20.21 ปี ผลผลิตกาแฟในรอบปีที่ผ่านมามีเฉลี่ย 159.95 กิโลกรัมต่อไร่ มีรายได้จากการผลิตกาแฟในรอบปีที่ผ่านมามีเฉลี่ย 113,192 บาท และมีรายจ่ายในครัวเรือนเฉลี่ย 21,657 บาท (2) เกษตรกรมีความรู้ระดับดีมากในการผลิตกาแฟ (3) เกษตรกรยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกาแฟเชิงความคิดเห็นระดับมากที่สุด ใน 8 ประเด็น ได้แก่ การทำปุ๋ยหมักจากแกลบกาแฟ การตัดแต่งกิ่งกาแฟ การใส่ปุ๋ยโดโลไมท์ปรับสภาพดินในสวนกาแฟ การกำจัดศัตรูกาแฟ การใส่ปุ๋ยกาแฟ การตัดฟืนต้นกาแฟ การจัดการดินปลูกกาแฟบนพื้นที่ที่ลาดชัน การเปลี่ยนยอดกาแฟให้เป็นพันธุ์ดี ยกเว้นยอมรับระดับมากในประเด็นพันธุ์กาแฟ โรบัสต้าที่เหมาะสมในจังหวัดระนอง เกษตรกรส่วนใหญ่สามในสี่ส่วนขึ้นไปยอมรับนำไปปฏิบัติเรื่องลำดับจากมากไปน้อย ในประเด็นดังต่อไปนี้ การตัดแต่งกิ่งกาแฟ การใส่ปุ๋ยโดโลไมท์ปรับสภาพดินในสวนกาแฟ การตัดฟืนต้นกาแฟ การทำปุ๋ยหมักจากแกลบกาแฟ การกำจัดแมลงศัตรูกาแฟ และการใส่ปุ๋ยกาแฟ (4) ปัญหาในภาพรวม พบว่าเกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาระดับมากในการผลิต ได้แก่ ปุ๋ยราคาแพง ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ พ่อค้าคนกลางกดราคา ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ซึ่งเกษตรกรมีข้อเสนอแนะให้ลดราคาปุ๋ยเคมีให้ต่ำลง ส่งเสริมให้เกษตรกรใส่ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ ควรกำหนดราคากาแฟให้แน่นอน ตามคุณภาพผลผลิต และให้นำเกษตรกรไปศึกษาดูงานในแหล่งผลิตที่มีการบริหารจัดการดี เพื่อจะได้นำมาปรับใช้ในส่วนของตัวเองได้

คำสำคัญ : การยอมรับเทคโนโลยี การผลิตกาแฟ จังหวัดระนอง

* นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช suntisuk_s@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pornchulee.stou@hotmail.co.th

***รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sunan_see@stou.ac.th

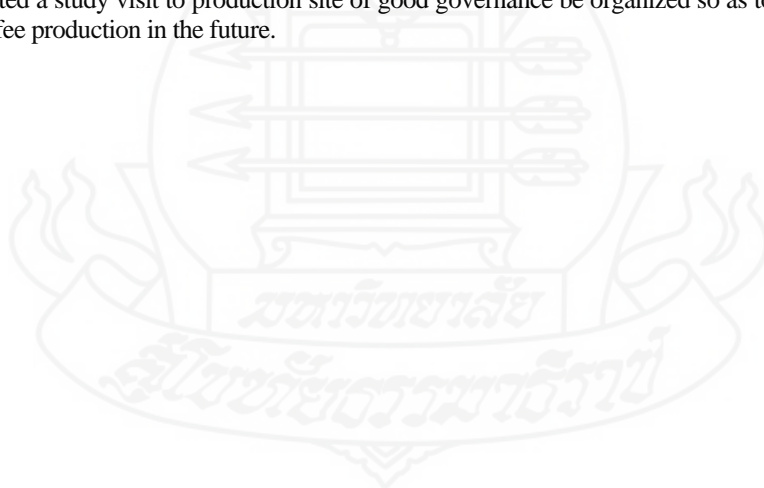
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this research were to study (1) fundamental socio-economic circumstance of farmers (2) fundamental knowledge about coffee production of farmers (3) adoption of coffee production technology by farmers (4) problems and suggestions for coffee production by farmers.

Population in this research was a number of 130 coffee farmers who joined the project of full-cycle adjustment for coffee products structure in 2011- 2012 with the Office of Agricultural Extension in Ranong Province. Data was collected from them by interview. Statistics used were frequency, percentage, mean, maximum value, minimum value, standard deviation, ranking and data was analyzed by computer programs.

Research results were as follows. (1) Most of the farmers were male with the average age at 51.9 years. They belonged to members of specific agricultural groups but did not hold any social position. Their main occupation was coffee farmer while their subordinate occupation was fruits plantation. Their average labor number in household was 2.21 persons. Their average planting area of coffee was 11.98 rai. Their average experience in coffee plantation was 20.21 years. Their average product in the past year was 159.95 kg./rai. Their average income from coffee production in the past year was 113,192 baht whereas their average household expense was 21,657 baht. (2) Knowledge about coffee production of farmers was at high level. (3) In opinion, adoption of coffee production technology by farmers was at the highest level over 8 issues namely producing compost from coffee husk, trimming coffee branches, applying Domolite to adjust soil in the coffee plantation, coffee pests control, applying fertilizer for coffee, cutting branches for rejuvenation, soil management for coffee plantation on slope area and change of coffee' top to be of good variety. Except for adoption at high level which was the coffee variety, Robusta was quite suitable in Ranong Province. Three-fourth of the farmers adopted to practice in the following orders, from high to low, trimming coffee branches, applying Dolomite to adjust plantation soil, cutting for rejuvenation, producing compost from coffee husk, pests control and applying fertilizer. (4) Overall problem, it was found their problem was at low level while the high level in production included high cost of fertilizer, marketing problem i.e. underpriced by middlemen and uncertain price of products. Farmers suggested fertilizer cost be lowered, promotion of using chemical fertilizer together with organic fertilizer, fixed price of coffee be officially set and production control. Also, it was suggested a study visit to production site of good governance be organized so as to initiate improvement of their coffee production in the future.

Keywords: Adoption of Technology, Coffee Production, Ranong Province